

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนยุพราช วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงใหม่

The development of 21st century teacher competencies in Yupparaj Wittayalai
school, the secondary education area, Chiang Mai

ศุภรา ถาอินทร์ Suphara Tha-in,

สิทธิชัย มุลเขียน Sittichai Mulkhien

คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

Faculty of Social Sciences and Liberal Arts, North-Chiang Mai University

suphara.th@yupparaj.ac.th

Haripunchai Review 11/10/2023

Haripunchai Review 09/02/2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 2. เพื่อศึกษา
แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม
สมรรถนะของครูผู้สอน (ค่าความเชื่อมั่น 0.78) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูและครูอัตรา
จ้างในโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จำนวนทั้งสิ้น 123 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1)สมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า สมรรถนะด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่
สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวัดผลประเมินผลเพื่อ
พัฒนา ด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการคิดแบบมีวิจารณญาณ
และคิดแก้ปัญหา ด้านการจัดการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการ
บริหารจัดการชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2)แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูผู้สอนและกับผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับครูผู้สอน และมีกิจกรรมในการสร้างเสริมกำลังใจในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูและบุคลากร มีแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถพัฒนาทักษะกระบวนการคิดให้กับผู้เรียน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน และควรมีแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถออกแบบกระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ : สมรรถนะครู, สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21, โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย.

ABSTRACT

The Purposes of this research were to study the competencies of teachers in the 21st century and to study guidelines to develop the competencies of teachers at Yupparaj Wittayalai School under Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office. The sample groups were 123 teachers. The 13 people who gave information in focus group discussion. Data were analyzed by frequency, percentage mean, standard deviation, and content analysis.

The research results found that

1) The overall competency of teachers in the 21st century was at a high level. When considering each aspect and sorting the average values from the highest to the lowest, it were found that teachers ethics and professional ethics competency was at a high level, followed by teamwork competency, information technology media competency, measurement and evaluation for development competency, leadership competency, curriculum administration and learning management competency, critical thinking and problem solving competency, learning management with an emphasis of students competency, self-development competency and classroom management competency were at a high level, respectively.

2) The guidelines for development teacher' competencies in the 21st century were that school administrators should have guidelines for development teachers' competencies though to process of creation professional learning community between teachers in the same

learning group and with educational administrators, should have guidelines for development the leadership and have activities to continually build morals for teachers, should have as a good example personal, should have guidelines development teachers to be able to thinking process skills for students organizing teaching and learning activities, and should have guidelines for development teachers to be able to design learning process and design learning measures and evaluation to be consistent with the 21st century in a concrete way.

Keywords: Teacher Competency, Teacher Competencies in 21st Century, Yupparaj Wittayalai School.

บทนำ

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งด้านโลกเทคโนโลยี เศรษฐกิจการค้า เครือข่าย สิ่งแวดล้อม และพลังงาน ความเป็นเมือง และคนจะอายุยืนขึ้น คือสิ่งที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก แต่สิ่งที่จะพัฒนามนุษย์ให้อยู่ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วนี้ได้ คือ “การศึกษา” ดังนั้น “ครู” จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนได้มีทักษะ สำหรับการออกไปดำรงชีวิต (สำนักงานวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2559 , หน้า 13-15) รายงานผลการประชุมสมัชชาใหญ่ องค์การสหประชาชาติ โดยมีวาระร่วมกันในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (Sustainable Development Goals-SDGs) จนถึงปี ค.ศ. 2030 ซึ่งมีเป้าหมายที่สำคัญเกี่ยวกับการศึกษาประการหนึ่ง คือ “การได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม ทัวถึง และส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน” ซึ่งได้กำหนดกรอบจัดการศึกษาให้สำเร็จ ภายในปี ค.ศ. 2030 โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และคณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบ “มาตรฐานการศึกษาของชาติ” พ.ศ.2561 เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน คือ “ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก” แต่เนื่องด้วยปัจจัยหลายอย่างที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดการศึกษาของประเทศไทย เช่น ปัญหาการใช้รูปแบบการสอนเดิม และครูผู้สอนขาดจิตวิญญาณในความเป็นครู การผลิตครูจึงมีความสำคัญและต้องมีคุณภาพ เพื่อจะสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อรองรับศตวรรษที่ 21 แต่อีกสิ่งหนึ่งที่เห็นได้ชัดจากการสำรวจ คือ ครูผู้สอนยังมีความต้องการการพัฒนาตนเอง แต่ยังไม่มีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน (ฉัตรชัย หวังมีจงมี , 2560 : 47-63)

การพัฒนาครูเพื่อพัฒนาการศึกษา ในยุคที่การจัดการศึกษา คือ เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (สำนักงานวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2559, หน้า 13) ซึ่งให้เห็นว่าสังคมยุคความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีลักษณะเป็นสังคมพลวัต เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน จึงกล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับปัจจัยทางสังคมพลวัตมีความจำเป็นต่อการพัฒนานักเรียน ดังนั้นการเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพให้ได้มาตรฐานระดับชาติ และให้เพียงพอต่อความต้องการทางการศึกษาที่จะเพิ่มขึ้นนั้น การพัฒนาครูคุณภาพเพื่อพัฒนาการศึกษาของไทย จึงต้องวิวัฒน์เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2549 , หน้า 72-73) จึงได้มีการกำหนดให้มีระบบการพัฒนาที่เน้นสมรรถนะ (Competency) (จิตติมา วรรณศรี, 2552 , หน้า 5) กล่าวว่า มาตรฐานการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิ ส่งผลให้เกิดสมรรถนะของครูที่พึงประสงค์ และสมรรถนะครูที่พึงประสงค์ย่อมจะส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอน ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสอบถามสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 เพื่อสรุปสมรรถนะของครูผู้สอนที่ได้จากข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
- 2 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 และศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการดำเนินงานวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูและครูอัตราจ้างในโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 183 คน (ฝ่ายบุคลากร โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย วันที่ 10 กรกฎาคม 2566)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie & Morgan คือ ข้าราชการครูและครูอัตราจ้างในโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย เชียงใหม่ จำนวน 123 คน

ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน จำนวนทั้งสิ้น 13 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์แบบมีคำถามที่แน่นอน (Structured Interview) ซึ่งในส่วนของแบบสอบถาม จำแนกออกเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง วิทยฐานะ และประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการพัฒนาศมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เป็นแบบมาตราประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 10 ด้าน จำนวน 43 ข้อ (ค่าความเชื่อมั่น 0.78)

การสนทนากลุ่มตามแนวทางในการพัฒนาศมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน จำนวนทั้งสิ้น 13 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามซึ่งมีความถูกต้อง สมบูรณ์ มาคำนวณทางสถิติและดำเนินการประมวลผลด้วยโปรแกรมคำนวณ จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่ออธิบายความหมายต่อไป

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่า สมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยภาพรวมหลังการวิเคราะห์ทางสถิติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกตามรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า 1) สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนต้องการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ศักยภาพของตนเองให้ดีขึ้น เพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การวางแผน และดำเนินการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาตนเอง และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น คิดให้กว้าง สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ 2) สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ความต้องการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ศักยภาพของตนเองให้ดีขึ้น เพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การปรับตัวให้เข้ากับสมาชิกคนอื่นในทีม โดยไม่จำเป็นต้องมีฐานะเป็นหัวหน้าทีม เพื่อเป็นที่ยอมรับของกันและกันในระหว่างการทำงาน และการเสริมแรง ให้กำลังใจ และรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ 3) สมรรถนะด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ความรับผิดชอบ รักษาวินัย ดำรงตนตามกรอบจรรยาบรรณวิชาชีพครู และการยึดมั่น ตั้งใจ ใช้ความรู้ อุทิศตน ให้บริการแก่นักเรียนและผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ดูแลและเอาใจใส่ผู้เรียน ในการพัฒนางานนักเรียนด้วยความเสมอภาค และ กระทำการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ 4) สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ความรับผิดชอบ รักษาวินัย ดำรงตนตามกรอบจรรยาบรรณวิชาชีพครู และการยึดมั่น ตั้งใจ ใช้ความรู้ อุทิศตน ให้บริการแก่นักเรียนและผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ดูแลและเอาใจใส่ผู้เรียน ในการพัฒนางานนักเรียนด้วยความเสมอภาค การประพฤติตนถูกต้อง และ กระทำการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ 5) สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ เอกสารประจำชั้น เอกสารกำกับ ดูแลผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมความปลอดภัยของผู้เรียน รองลงมา ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ การมีครูผู้สอน หรือครูที่ปรึกษา และการเปลี่ยนบรรยากาศภายในและภายนอกห้องเรียน ให้น่าสนใจ ไม่จำเจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการกระตือรือร้นและกระฉับกระเฉงในการเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ 6) สมรรถนะด้านภาวะผู้นำในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า มีความรับผิดชอบต่องานตัวเอง ส่วนรวม เป็นตัวอย่างการปฏิบัติตนให้ถูกต้อง มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ มีความเกี่ยวข้อง สัมพันธ์ส่วนบุคคล และปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นกัลยาณมิตร และสามารถเปลี่ยนแปลงความพยายาม จูงใจผู้ร่วมงาน ผู้ตามให้สูงขึ้นตามเป้าหมายหรือมีศักยภาพมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ 7) สมรรถนะด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การมีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี และสื่อสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน รองลงมา ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือในการเข้าถึง อำนวยความสะดวกสร้างสรรค์ จัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างเหมาะสม การใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหา และสามารถพัฒนาด้านเทคโนโลยีให้กับนักเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ 8) สมรรถนะด้านการคิดแบบมีวิจารณญาณและคิดแก้ปัญหา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล พิจารณา เปรียบเทียบ และไตร่ตรองอย่างรอบคอบในการทำงาน หรือจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน รองลงมา ได้แก่ การคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อวางแผนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยออกแบบวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และนำไปรวมกับข้อมูลด้านอื่น ๆ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ 9) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การฝึกปฏิบัติจริง ลงมือทำงานในสภาพจริง เพื่อเชื่อมโยง ประยุกต์การเรียนรู้ให้เข้ากับสังคม กิจกรรม และกระบวนการคิดได้ รองลงมา ได้แก่ การปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และการสอนให้ผู้เรียนประดิษฐ์สิ่งใหม่ หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการคิด ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด เน้นการบูรณาการในหลากหลายศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ 10) สมรรถนะด้านการวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน เป็นไปตามหลักสูตร และมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ การนำผลการ

วัดและประเมินผลไปปรับใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ความเข้าใจความสำคัญของการประเมินที่แตกต่างกันของเป้าหมาย และการเลือกวิธีการประเมินที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ตามวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จำแนกได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาตนเอง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน ผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ระหว่างครูผู้สอนในกลุ่มสาระเดียวกัน และกับผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน ด้วยการกำกับ ดูแล ครูผู้สอนอย่างใกล้ชิด และมีการสร้างกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระหว่างครูผู้สอน และกับผู้บริหารสถานศึกษา ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน ด้วยการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ควรจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน โดยการสร้าง ออกแบบเครื่องมือพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เป็นรูปธรรม โดยการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน โดยการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้านภาวะผู้นำ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน โดยการเสริมกำลังใจให้กับครูผู้สอน และการสร้างภาวะผู้นำของครูผู้สอนด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้านภาวะผู้นำ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน โดยการเสริมกำลังใจให้กับครูผู้สอน และการสร้างภาวะผู้นำของครูผู้สอนด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเสริมสร้างความชำนาญให้กับครูผู้สอนในการสร้างทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ และมีความรู้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ด้านการคิดแบบมีวิจารณญาณ และคิดแก้ปัญหา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนผ่านการทำ

วิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำปัญหาไปคิดพัฒนาแนวทางในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และผู้บริหารสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระหว่างครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และกับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ครูเป็นแบบอย่างในการคิดอย่างสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน และด้านการวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระหว่างครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และกับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อออกแบบการวัดผล ประเมินผล อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สมรรถนะด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู รองลงมา ได้แก่ สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม สมรรถนะด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ และอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูผู้สอนมีการวางแผนในการพัฒนาตนเอง และดำเนินการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ ดิตตะ (2558 : 57) พบว่า มีความต้องการพัฒนาครูให้มีความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น คิดให้กว้าง สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ มะसानุสี อาลี (2562 : 54) คือ มีความต้องการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ศักยภาพของตนเองให้ดีขึ้น เพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน สมรรถนะด้านการการทำงานเป็นทีม พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ต้องการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ศักยภาพของตนเองให้ดีขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิศักดิ์ สกุลเลี้ยงวานิช (2566 : 54) พบว่า มีการให้ความร่วมมือและการสื่อสารที่ดี มีประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีมด้านวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเป้าหมายที่เห็นพ้องกัน มีการปรับตัวให้เข้ากับสมาชิกคนอื่นในทีม โดยไม่จำเป็นต้องมีฐานะเป็นหัวหน้าทีม เพื่อเป็นที่ยอมรับของกันและกันในระหว่างการทำงานร่วมกัน สมรรถนะด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ครู พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า ครูผู้สอนมีการประพัตินถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทะเวศร์ ศรบริศ (2560 : 113) พบว่า ครูควรมีความรับผิดชอบ รักษาวินัย ดำรงตนตามกรอบจรรยาบรรณวิชาชีพครู กระทำการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย สุนทรนนท์ (2565 : 108) พบว่า ครูควรเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ดูแลและเอาใจใส่ผู้เรียน ในการพัฒนางานนักเรียนด้วยความเสมอภาค สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตร และจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า มีการการสร้าง ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ ให้สอดคล้อง และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรลพร ถนุรอบ (2564 : 35) พบว่า มีการออกแบบหลักสูตร เพื่ออำนวยความสะดวกในการแนะแนวทางจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างหลากหลายสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้น พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วณิดา ภูขำนิ (2564 : 287) พบว่า ครูมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ เอกสารประจำชั้น เอกสารกำกับ ดูแลผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมความปลอดภัยของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมนึก อินทะลา (2565 : 228) พบว่าการเปลี่ยนบรรยากาศภายในและภายนอกห้องเรียน ให้น่าสนใจ ไม่จำเจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการกระตือรือร้นและกระฉับกระเฉงในการเรียน สมรรถนะด้านภาวะผู้นำครู พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูส่วนใหญ่มีภาวะผู้นำและมีกระบวนการทำงานที่มีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน ผู้ตาม ภายในองค์กร สามารถเปลี่ยนแปลงความพยายาม จูงใจผู้ร่วมงานให้มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามเป้าประสงค์ หรือมีศักยภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภุต อึ้งน้อย (2563 : 136) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทะเวศร์ ศรบริศ (2560 : 113) คือ มีความเกี่ยวข้อง สัมพันธ์ส่วนบุคคล ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นกัลยาณมิตร มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และส่วนรวม สมรรถนะด้านสื่อและเทคโนโลยี พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือในการเข้าถึง อำนวยความสะดวก สร้างสรรค์ ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัทธีรัตน์ พิระพันธุ์ (2561 : 256) พบว่า ครูมีการจัดหาอุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอ และสามารถพัฒนาด้านเทคโนโลยีให้กับนักเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน มีการใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหา ฝึกฝน พัฒนาศักยภาพของตนเองได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา (2563 : 85) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารการศึกษา และมีเจตคติ

ที่ดีเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี และสื่อสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน สมรรถนะด้านการคิดแบบมีวิจารณญาณและคิดแก้ปัญหา พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูมีการคิดอย่างมีเหตุผล พิจารณา เปรียบเทียบ และไตร่ตรองอย่างรอบคอบในการทำงาน สอดคล้องกับการวิจัยของ สิริอร วิชชาวุธ (2556 : 79) พบว่า การใช้ข้อมูลให้ครอบคลุมทุกด้านในการพิจารณาตัดสินใจปัญหา จะทำให้การตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันไม่มีความผิดพลาด มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อหาสาเหตุ จากประสบการณ์ จากการวิเคราะห์ การสะท้อนความคิด สื่อสาร และนำไปรวมกับข้อมูลด้านอื่น ๆ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา ภูขำนิ (2564 : 163) พบว่า ครูควรมีการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อวางแผนแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น สมรรถนะด้านการจัดการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง มีการสอนให้ผู้เรียนประดิษฐ์สิ่งใหม่ สร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการคิด ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด เน้นการบูรณาการในหลากหลายศาสตร์ สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิเรก วรรณเศียร (2558 : 3) พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ และเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก มีการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อเชื่อมโยง ประยุกต์การเรียนรู้ให้เข้ากับสังคม กิจกรรม และกระบวนการคิดได้ สมรรถนะด้านการวัดและการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูมีความเข้าใจความสำคัญของการประเมินที่แตกต่างกันของเป้าหมายและความสำเร็จ สอดคล้องกับกรอบสมรรถนะด้านการวัดผลประเมินผลของครูในบริบทของสมาพันธ์ระดับนานาชาติ AFT (1990 : 30-32) ที่กล่าวว่า ครูควรวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน ให้เป็นไปตามหลักสูตร และมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา และนำผลการวัดและประเมินผลไปปรับใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้

อภิปรายผลวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จำแนกได้เป็น 5 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ระหว่างครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และกับผู้บริหารสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษา

ควรมีแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับครูผู้สอน และมีกิจกรรมในการส่งเสริมกำลังใจในการทำงานให้ครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียน 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถพัฒนาทักษะ กระบวนการคิดให้กับผู้เรียนผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ และออกแบบการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นรูปธรรม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 กล่าวว่า ครูผู้สอนต้องมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องหลักการจัดการศึกษาตามมาตรา 22 ที่ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ จึงเป็นภาระที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้ประสิทธิภาพ คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น ปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะทัดเทียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่น และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการวิจัยด้านการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน จะเป็นอีกองค์ความรู้หนึ่งที่ส่งเสริม สนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และเป็นผู้ริเริ่มวางเส้นทางในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มสมรรถนะที่เกี่ยวข้องและเหมาะสม ตามความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี 2566 ที่ได้กล่าวไว้

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบที่สำคัญในงานวิจัย

1. ข้อมูลของการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนภายในโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สามารถนำไปต่อยอดงานวิจัยได้อีกหลายส่วน เนื่องด้วยจากการเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ที่มีศักยภาพหลากหลายด้าน ทำให้สร้างองค์กร เครือข่าย ได้อย่างหลากหลาย ทำให้เป็นข้อมูลที่ได้จากการ

ปฏิบัติงานจริงภายในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลให้การวิจัยสามารถนำไปเผยแพร่ ใช้งานได้จริงเพื่อการขยายผล ดังนี้

2. เมื่อสังเคราะห์ผลจากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) อย่างมาก โดยมีจุดเริ่มต้นจากตนเองหรือกลุ่มย่อย เพื่อขยายผลในระดับที่ใหญ่ขึ้น เพื่อนำมาต่อยอด พัฒนาศักยภาพทั้งของตนเอง ผู้เรียน รวมไปถึงสถานศึกษา นับเป็นต้นแบบในการพัฒนาและเป็นความสำเร็จในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

References

- จิตติมา วรณศรี. (2552). คุณภาพการศึกษากับสมรรถนะของครูที่พึงประสงค์. *วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 32(1), 1-5.
- ฉัตรชัย หวังมีจมี. (2560). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 : ปรับการเรียนรู้ เปลี่ยนการสอน. *สถาบันส่งเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. 12(2), 47-63.
- ทะเวศร์ ศรบรรศึก (2560) ศึกษาระดับและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. *วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชนกฤต อึ้งน้อย. (2563). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูใหม่ในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. *วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาคุุณบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภานุวัฒน์ ดิดทะ. (2558). ความรู้การพัฒนสมรรถนะครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกลุ่มด้อยอย่างขางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 จังหวัดเชียงใหม่. *พินนศวรรษสาร*. 11(1), 55-67.
- วนิดา ภูขำนิ. (2564). การพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า. *วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาคุุณบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2559). *ทิศทางและโจทย์วิจัยของการศึกษาไทยเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

อติเทพ ไช้เพชร. (2562). การพัฒนาสมรรถนะครูวิชาชีพเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *คุณิพนธ์ หลักสูตรปริญาปรัชญาดุขฎิบัณพิต สาขาวิชาเทคนิคการศึกษา. คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*